

Deloitte dla Samorządu

Podstawa prawna

art. 49 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

1. Jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.
2. Kwoty dotacji celowych, o których mowa w ust. 1, ustala się zgodnie z zasadami przyjętymi w budżecie państwa do określania wydatków podobnego rodzaju.
3. Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczonych zadań.
4. W przypadku niedotrzymania warunku określonego w ust. 5, jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.

Art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. jest samodzielną podstawą prawną

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 roku, sygn. akt II CSK 195/11,

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2015 roku, sygn. akt V CSK 295/14,

wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 grudnia 2013 roku, sygn. akt I ACa 823/13,

wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 maja 2011 roku, sygn. akt I ACa 323/12,

wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 lipca 2010 roku, sygn. akt I ACa 523/10,

wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 czerwca 2014 roku, sygn. akt II C 322/09.

Najważniejsze tezy z orzeczeń

PODSTAWA PROCESU

Jeżeli zostanie wykazane, że kwota dotacji nie była wystarczająca, to art. 49 ust. 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego stanowi wystarczającą podstawę dla roszczenia o zapłatę kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy otrzymaną dotacją a uzasadnionymi wydatkami, które zostały poniesione przez jednostkę samorządu terytorialnego dla pełnego wykonania zleconego zadania.

Art. 49 ust. 6 ustawy z 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego stwarza samodzielną podstawę dla wystąpienia z pozwem o zapłatę na rzecz jednostki, której zlecono wykonanie zadań z zakresu administracji rządowej, gdy przekazana dotacja celowa nie zapewnia pełnego i terminowego wykonania zleconych zadań.

Dotacja celowa

„Jak bowiem słusznie wskazano w orzecznictwie, dotacja celowa, o której mowa w art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t., jest dotacją o **charakterze obligatoryjnym**, jedną z niewielu, w stosunku do której ustawodawca sformułował **zasadę adekwatności**.”

Wyrok SN z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt I CSK 823/15

Dotacja celowa

Ustawodawca przyjął w tym zakresie **pełną odpowiedzialność administracji rządowej za finansowanie zadań publicznych** należących do jej kompetencji, zleconych do wykonania samorządowi.

Wyrok SN z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt I CSK 823/15

Deloitte dla Samorządu

Obowiązek pełnego pokrycia kosztów

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie V CSK 144/17

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie I ACa 664/17

Wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 9 października 2019 r. w sprawie I C 386/15

Tezy

Dotacja celowa na pokrycie zadań zleconych nie może być rozpatrywana przez pryzmat wykonanych czynności (np. ilość wydanych dowodów osobistych) ale powinna pokryć pełne koszty realizowanej usługi w zakresie zatrudnienia, kosztów obsługi interesanta, materiałów oraz mieć na celu przede wszystkim realizację usługi świadczonej na zlecenie Skarbu Państwa na najwyższym możliwym poziomie.

Sąd Okręgowy w Opolu / Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Żaden przepis rangi ustawowej nie nakłada na jednostki samorządowe obowiązku finansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej z dochodów własnych, jeżeli poziom środków przekazanych w formie dotacji nie jest wystarczający.

Skoro zatem ustęp 6 art. 49 u.d.j.s.t. przyznaje jednostce samorządu terytorialnego prawo do wystąpienia o należne świadczenie w wypadku niedotrzymania warunku określonego w ustępie 5, a ten nakłada na administrację rządową obowiązek przekazania dotacji celowej w wysokości zapewniającej realizację zadań zleconych (ust. 1) w sposób pełny i terminowy, to prawidłowa wykładnia prowadzi do wniosku, że stanowi on podstawę roszczenia o zapłatę różnicy pomiędzy kwotą rzeczywiście potrzebną do pełnego wykonania zadań zleconych, a wysokością przekazanej dotacji.

II CSPK 727/22

Tezy - zadania zlecone

Bezpodstawne było przyjęcie zarówno przez sąd, jak i przez biegłego, założenia ze maksymalne wykorzystanie etatów ustalonych w limicie przez wojewodę i ponoszone w związku z tym wydatki mieszczą się w zasadach wynikających z ustawy o finansach publicznych.

W opinii biegłego wprost wskazano, iż w oparciu o przedstawiony przez powoda materiał dowodowy nie można było obiektywnie oszacować ilości etatów niezbędnych do wykonywania zadań zleconych, nie można zatem ustalić czy dotacja była za niska.

II CSPK 727/22

Tezy - zadania zlecone

Sądy obu instancji prawidłowo dostrzegły, że powód dochodził należności z tytułu przekazania dotacji celowej w wysokości umożliwiającej pełne i terminowe wykonywanie zadań zleconych.

Postępowanie dowodowe przeprowadzono jednak w odmiennym kierunku – sądy oceniły bowiem wysokość wypłaconych wynagrodzeń i kwotę tą odniosły do wysokości dotacji.

II CSPK 727/22

Tezy - zadania zlecone

Samorząd zgodnie z zasadą wynikającą z art. 6 KC zobowiązany jest wykazać:

- 1) iż przyznana kwota dotacji nie została wyliczona zgodnie z zasadami przyjętymi w budżecie państwa do określenia wydatków podobnego rodzaju;
- 2) lub została przekazana w sposób uniemożliwiający pełne i terminowe wykonanie zadań.

Wyrok SA w Krakowie z 8.03.2022 r., I ACa 982/20, LEX nr 3503869.

*Jednostka samorządu terytorialnego **powinna wykazać ilość zadań realizowanych w ramach wypełniania obowiązków objętych dotacją (ilość zadań zleconych)**, którą dopiero można odnosić do wysokości środków przekazanych w ramach dotacji, a tym samym obliczania ewentualnych niedoborów. Określenie ilości wykonywanych zadań (a przynajmniej ustalenie proporcji między zadaniami własnymi, a zleconymi) oraz ich czasochłonności, w istotny sposób wpływa na ustalenie jednostkowej wartości pojedynczego zadania.”*

Opinia biegłego oparta na medianie czasowej zapropnowanej w 2015 r.

Powołany w sprawie biegły wyliczył – opierając się o mediany czasowe zaproponowane przez pozwanego, iż zadania zlecone w spornym okresie mogły być zrealizowane w oparciu o 0,38 etatu pracowniczego, co oznacza, iż zgodnie z wyliczeniami zaproponowanymi przez biegłego - wszystkie zadania gminy (funkcjonowanie całego Urzędu Gminy) mogłyby być zrealizowane przez 1,2 etatu.

Jak przygotować proces

Obowiązek pełnego pokrycia kosztów

audyt stanowiska pracy

zestawienie raportów kontrolnych z Urzędu Wojewody

zestawienie kosztów rzeczowych

Tezy

ustalenie proporcji między zadaniami własnymi a zleconymi oraz ich czasochłonności, w istotny sposób wpływa na ustalenie jednostkowej wartości pojedynczego zadania

Kontakt

Tomasz Podleśny
Senior Managing Associate
Radca prawny

T: +48 (91) 881 16 73
M: +48 600 823 688
tpodlesny@deloitteCE.com

Łukasz Filipiak
Manager ds. sprzedaży

kom: +48 600 823 688
lfilipiak@deloitteCE.com

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas.

Deloitte świadczy usługi audytorskie, konsultingowe, doradztwa podatkowego i finansowego klientom z sektora publicznego oraz prywatnego, działającym w różnych branżach. Dzięki globalnej sieci firm członkowskich obejmującej 150 krajów oferujemy najwyższej klasy umiejętności, doświadczenie i wiedzę w połączeniu ze znajomością lokalnego rynku. Pomagamy klientom odnieść sukces niezależnie od miejsca i branży, w jakiej działają. Ponad 225 000 pracowników Deloitte na świecie realizuje misję firmy: wywierać pozytywny wpływ na środowisko i otoczenie, w którym żyją i pracują.

Deloitte Central Europe to regionalna jednostka działająca w ramach Deloitte Central Europe Holdings Limited, członka Deloitte Touche Tohmatsu Limited w Europie Środkowej. Usługi świadczą spółki zależne i stowarzyszone z Deloitte Central Europe Holdings Limited, które stanowią odrębne i niezależne podmioty prawne. Spółki zależne i stowarzyszone z Deloitte Central Europe Holdings Limited to jedne z wiodących firm świadczących usługi profesjonalne; zatrudniają łącznie ponad 5000 pracowników w 41 biurach w 17 krajach Europy Środkowej.

Wszelkie fakty i informacje uzyskane przez Deloitte (w tym osoby i podmioty działające w tym zakresie na jej rzecz) w związku ze świadczeniem Usług objęte są tajemnicą zawodową i muszą być zachowane w poufności. Z tego względu, za wyjątkiem przypadków wprost określonych obowiązującym prawem (w szczególności nieobjętych tajemnicą zawodową informacji, które Deloitte zobowiązana będzie przekazać na podstawie przepisów rozdziału 11a działy III ustawy – Ordynacja podatkowa) lub w Umowie, w tym w Warunkach, Deloitte nie będzie uprawniona do udostępnienia takich informacji podmiotom trzecim, w tym organom publicznym, o ile Klient odrębnie nie upoważni Deloitte, w formie pisemnej, do dokonania takiego udostępnienia, wskazując wyraźnie jego zakres i przedmiot. Upoważnienie takie nie może być w żaden sposób domniemane i nie może wynikać z innych czynności czy oświadczeń Klienta.

Klient niezwłocznie poinformuje Deloitte o każdym przypadku rozpoczętej lub planowanej w swoim przedsiębiorstwie (lub w przedsiębiorstwie podmiotu z nim powiązanego) kontroli, o której mowa w klauzuli 2(b)(iii) Warunków, jeżeli przedmiot takiej kontroli ma lub może dotyczyć obszaru działalności Klienta powiązanego z przedmiotem Usług, w szczególności jeżeli wiązać się może z koniecznością ujawnienia treści Porad. W takim wypadku Deloitte wyznaczy osobę odpowiedzialną za kontakt z Klientem, która w uzasadnionych wypadkach udzieli Klientowi niezbędnych informacji dotyczących udzielonej Porady lub przedmiotu wykonanych Usług, na zasadach określonych w Umowie.